

PODPORA SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ - DEFINICE A ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Neziskové organizace v JMK a jejich
samo/financování

6. prosince 2011, Brno

Obsah semináře

- 1) Historie sociálního podnikání (SP)
- 2) Definice sociálního podnikání
- 3) Principy sociálního podnikání
- 4) Rozdíly mezi podnikem a firmou
- 5) Co není Sociální podnik
- 6) Oblasti působení SP
- 7) Dotace Evropské Unie (IOP, OP LZZ)
- 8) Další finanční podpora SP
- 9) Doporučení na závěr

Historie Sociálního Podnikání

-SP existuje již dlouho, aktivněji tento typ aktivit až od roku 2000, Vývoj SE se různých zemí liší a vždy záleží na historickém kontextu dané země.

Exkurz do historie:

- prvopočátek od pol. 19. stol. (např. zeměděl., spotřební, úvěrová, pojišťovací, maloobchodní, výrobní či bytová), vzájemné společnosti, asociace a neziskový sektor

- Habsburská říše založena na dobrovolných aktivitách občanské společnosti, vytvářena aktivní činností malých a středně

velkých podniků, výrobních a spotřebních družstev, spolků, vzájemných či obecních záložen a družstevních kempeliček

- v průběhu 20. a 30. let 20. století, kdy svět zasáhla velká hospodářská krize, úloha těchto družstev a společností ještě posílila

- totalitní vývoj společnosti v průběhu války a po roce 1948

- po roce 1989 byla snaha obnovit u nás autonomní družstevní sektor a družstva prošla nařízenou transformací.

- po roce 1995 se pokoušela úvěrová družstva – záložny (potenciální alternativa vůči velkým bankám pro financování sektoru sociální ekonomiky, tj. drobného podnikání) navázat na svou zašlou slávu.

- po roce 2000 pak již můžeme zaznamenat nástup tématu sociální ekonomiky tak, jak ji u nás vnímáme v současné době, aktivity spojovány zejména se vznikem drobných firem, pracovních skupin, sítí, pilotních projektů apod. podpořených z fondů EU či některých zahraničních nadací.

Definice Sociálního podnikání

1) Pojem sociální ekonomika vnímáme

2) Subjekty sociální ekonomiky

3) Sociální podnikání

4) Sociálním podnikem se pak rozumí „subjekt sociálního podnikání“

Principy Sociálního podniku

1. Sociální prospěch
2. Ekonomický prospěch
3. Enviromentální a místní prospěch

Rozdíly mezi podnikem a firmou

Sociálním podnikem se rozumí...

Sociální firma je ...

**! rozdíl od chráněných dílen a
tréninkových pracovišť !**

Co sociální podnik není

- ✓ chráněná dílna
- ✓ sociálně terapeutická dílna
- ✓ společensky odpovědný podnik
- ✓ nezisková organizace

Formy sociálních podniků: 8 právních forem

Oblasti působení SP

- Zahradnické a úklidové práce, údržba parků
- Stavební a úklidové práce
- Provoz prádelny (mandl, průmyslové pračky, žehlící lis)
- Výroba biopaliv, pelet a briket z dřevěných pilin a odpadového dřeva
- Kavárna a restaurace
- Ubytovací zařízení a další
- Kopírovací a digitální služby
- Cukrárny,
- Restaurace,
- Výrobní i zpracovatelské podniky, grafická studia, digitalizační dílny,
- Call centra

OP LZZ – Oblast podpory 3.1 - Podpora sociální integrace a sociálních služeb

- Text výzvy: www.esfcr.cz, průběžná výzva, aktualizace 29. 6. 2010
- Uzávěrka dílčího příjmu žádostí: 6. 12. 2010 (zahájení projektů nejdříve od 1. 3. 2011)
- Uzávěrka příjmu žádostí: 30. 11. 2012
- Celková alokace na výzvu: 248 801 970, 89 Kč
- **Doba trvání projektu**
Max. délka trvání projektu je 2 roky, do 31. 8. 2015
- **Omezení výše finanční podpory**
Min. 100 000 Kč X Max. 5 493 800 Kč
100 % způsobilých výdajů
- **Místo realizace projektu**
sociální podnik nesmí být provozován v Praze, ale žadatelem může být pražská organizace
- **Partner** - jen bez finančního příspěvku, **mohou být také o. s. a organizační složky státu**

Typy podporovaných činností

- **Tvorba a implementace principů SP žadatele – povinný typ činnosti!!!!**
- Vytvoření a zachování **pracovních míst** pro cílové skupiny, pro vedoucí zaměstnance a zaměstnance zajišťující specifickou podporu zaměstnaných z cílových skupin (psycholog, asistent....)
- **Vzdělávání** všech zaměstnanců
- **Marketing** sociálního podniku (kampaně na podporu prodeje, reklama...)
- Lze žádat jen na část činností soc. firmy (nejen na celou soc. firmu)

Povinné přílohy I

- 1. Doklad o právní subjektivitě žadatele v odpovídající formě odlišné podle právní formy žadatele (viz Příručka pro žadatele). Součástí těchto dokladů jsou také dokumenty, ze kterých vyplývá přihlášení žadatele k principům sociální ekonomiky**
- 2. Prokázání nové podnikatelské aktivity**
Subjekt založený v roce podání žádosti – Výpis z živnostenského rejstříku
Subjekt založený před rokem podání žádosti (nevykonával žádnou činnost nebo ji min. na 3 roky pozastavil):
OSVČ: Výpis z ŽR a ověřená kopie daňového přiznání za poslední 3 roky
Ostatní: Výpis z ŽR (nevykonávání) x Vyrozumění o zápisu přerušení provozování živnosti v ŽR (pozastavení na min. 3 roky)
Všichni: čestné prohlášení, že na nové oprávnění dosud nevyvíjely aktivity.
Rozšíření o nový obor činnosti v rámci jednoho předmětu podnikání: žadatel předloží Úplný výpis z ŽR s historií – Výpis z ŽR včetně údajů, které nejsou veřejným seznamem

Povinné přílohy II

Podnikatelský plán - formulář je ke stažení v Benefitu

- I. Informace o sociálním podniku a jeho strategiích
- II. Popis nové podnikatelské aktivity a možnosti jejího vývoje
- III. Vymezení trhu a analýza trhu
- IV. Marketingová strategie
- V. Harmonogram – plán činnosti
- VI. Technické a technologické řešení projektu, investiční záměr – studie JEN IOP
- VII. Management a lidské zdroje
- VIII. Potřeby a zdroje dlouhodobého a oběžného majetku JEN IOP
- IX. SWOT analýza podnikatelské aktivity
- X. Analýza rizik podniku
- XI. Sociální aspekty podnikání

4. Finanční plán – formulář je ke stažení v Benefitu

5. Potvrzení o zařazení projektu do IPRM – jen pokud je žadatel zapojen do IPRM

Rozpočet

Celkové způsobilé náklady projektu = přímé náklady + nepřímé náklady

Přímé náklady

1. Osobní náklady
2. Cestovní náhrady
3. Zařízení a vybavení (max. 20%)
4. Služby (max. 49%)
5. Stavební úpravy (do 40 tis. Kč)
6. Přímá podpora (20% kromě mzdových příspěvků)
7. Křížové financování – v této výzvě nelze uplatnit!!

Nepřímé náklady – náklady, které nejsou nebo nemohou být přímo spojené s konkrétní aktivitou daného projektu; náklady, které souvisí s prací s cílovou skupinou, nicméně vznikají ale v rámci běžných činností organizace

Osobní náklady

- Zaměstnanci příjemce
- Přímá práce na projektu na základě pracovní smlouvy, DPČ, DPP, autorské smlouvy
 - Mzdy a platy v čase a místě obvyklé (www.mpsv.cz/ISPV.php)

Jeden pracovník nemůže být zaměstnán na projektech ESF celkově na více než 1,6 úvazku

Cestovné, zařízení a vybavení

Cestovné

- Zahraníční služební cesty (vyhláška MF)
- Cestovné zahraničních expertů (per - diems)

Náklady na tuzemské pracovní cesty zaměstnanců příjemce patří mezi nepřímé náklady.

Zařízení a vybavení (do 20% celk. přímých způsobilých výdajů projektu)

- Nové a použité vybavení a zařízení
- Drobný hmotný majetek
- Odpisy vlastního dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- Výukový a výrobní materiál/pomůcky
- Nájem, splátky operativní a finanční leasingu
- Neodpisovaný hmotný (nižší než 40 tis.Kč) a nehmotný (nižší než 60 tis. Kč) majetek

Podání žádosti a předpokládané schválení dotace

Uzávěrka příjmu žádostí
výzva č. 30 OP LZZ

Předpokládané datum výběrové komise

15. 3. 2011
18. 4. 2011
1. 6. 2011
1. 9. 2011
1. 12. 2011
1. 3. 2012
1. 6. 2012
1. 9. 2012
30. 11. 2012

5. 5. 2011
21. 6. 2011
21. 6. 2011
25. 11. 2011
únor 2012
květen 2012
srpen 2012
listopad 2012
únor 2013

IOP – Oblast podpory 3.1c) – investiční podpora sociální ekonomiky

Datum vyhlášení výzvy: 29. července 2011

Zveřejněna na: <http://www.mpsv.cz/cs/11137>

Ukončení příjmu žádostí: **29. června 2012**

Specifický cíl 3.1c) Zajištění udržitelného zaměstnání znevýhodněných skupin v běžném podnikatelském prostředí včetně jejich individuálního rozvoje a podpory poskytování sociálních služeb

Alokovaná částka pro výzvu: 220 283 651,- Kč (SR – 33 042 547,71 Kč, SF – 187 241 103,7 Kč)

Oprávnění žadatelé:

- fyzické osoby (OSVČ)
- podnikatelské právnické osoby: s.r.o., a.s., kom.s., družstvo, v.o.s. a podnikatelské právnické osoby podnikající na základě oprávnění podle zvláštních právních předpisů.
- NNO: o.p.s. a c.p.o.

Podporované činnosti I

I. nové podnikatelské aktivity naplňující současně tyto principy sociálního podnikání:

1) Sociální podnik přispívá ke snižování nezaměstnanosti a k podpoře sociálního začleňování (40 % zaměstnanců z celkového počtu zaměstnanců sociálního podniku musí pocházet z cílových skupin – **započítávají se úvazky, nikoli osoby**).

2) Vztahy sociálního podniku směřují k maximálně možnému zapojení pracovníků do rozhodování a k posílení sociální soudržnosti.

3) Případný zisk z účasti na trhu je použit pro rozvoj sociálního podniku a/nebo naplňování jeho obecně prospěšných cílů, nikoli pro přerozdělování zakladatelům/podílníkům/společníkům/ akcionářům.

4) Sociální podnik je orientován lokálně, tzn. uspokojuje místní potřeby a využívá místní zdroje, vstupuje do místních iniciativ a partnerství a přispívá místnímu rozvoji.

II. nové podnikatelské aktivity osob samostatně výdělečně činných (bez zaměstnanců), které jsou zároveň osobami uvedenými v cílových skupinách a současně naplňují principy sociálního podnikání

Podporované činnosti II

Novou podnikatelskou aktivitou se rozumí:

podnikatelská aktivita nově vzniklého subjektu,

nově zřízená živnost již existujícího subjektu,

rozšíření o nový obor činnosti v rámci stávajícího oprávnění k podnikání nebo,

rozšíření (personální i produkční) kapacity podniku v rámci stávajícího oprávnění k podnikání

rozšíření portfolia nabízených produktů a služeb, rozšíření prostorové kapacity daného podniku, rozšíření personálního zabezpečení provozu, zavádění nových technologií výroby a inovativních přístupů, zefektivnění procesů podniku, zřízení divize na novém místě/v jiném regionu

požadován je nárůst počtu zaměstnaných osob z cílových skupin, přičemž není možné snížení stávajícího počtu zaměstnanců

ze všech pracovních úvazků podniku musí tvořit zaměstnanci pocházející z cílových skupin min. 40%

nutné vyplnit přílohu č. 01b) Popis rozšíření kapacity podniku.

Cílové skupiny

osoby se zdravotním postižením;
mládež a mladí dospělí (věková skupina 15-26 let) ohrožení sociálně patologickými jevy, mladí dospělí opouštějící ústavní zařízení;
osoby bez přístřeší;
osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody;
oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, osoby komerčně zneužívané;
osoby pečující o osobu blízkou, které se samy díky této péči dostávají do situací, kdy jsou znevýhodněny v přístupu ke službám či na trh práce;
osoby se zkušeností se závislostí na návykových látkách;
osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané a jsou déle než 1 rok vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR;
další nespecifikované sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené osoby, které byly (bezprostředně, tj. max. 3 měsíce před nástupem do zaměstnání) či jsou uživateli registrované sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Výše finanční podpory

Omezení výše podpory na jeden projekt:

Minimální výše podpory na jeden projektu: 300 000,- Kč.

Maximální výše podpory na jeden projekt: 4 901 800,- Kč (200 000 EUR)

Financování:

Podporu lze získat do výše 80% způsobilých výdajů projektu (85% ERDF, 15% SR ČR)

Způsob financování I. Část

V podmínkách IOP oblast intervence 3.1:

dva možné způsoby financování:

a) ex-ante = průběžné financování

b) ex-post = zpětným převodem

a) Ex-ante = průběžné předkládání originálních faktur na pobočku Centra pro regionální rozvoj (P-CRR) ke kontrole

-finanční prostředky se do banky uvolní na základě vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace na celou etapu nebo daný kalendářní rok.

- ex-ante platba je uskutečněna prostřednictvím Pokynu k nastavení rozpočtového limitu, tzv. „limitky“ (vydává MPSV do 15-ti dnů od vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace)

- příjemce si po přijetí „limitky“ otevře účet na kterékoliv pobočce UniCredit Bank

- příjemce předá ověřenou a podepsanou fakturu pověřené bance (UniCredit Bank), která provádí úhrady jednotlivých faktur na účty dodavatele.

- min. 20% podíl z každé faktury hradí příjemce ze svého účtu přímo na účet dodavatele

Způsobilé výdaje

pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku (např. nákup nemovitosti, rekonstrukce, nákup auta, strojů, výpočetní technika, zařízení provozovny),

- technické zhodnocení lze pouze u nemovitostí ve výhradním vlastnictví žadatele
pořízení dlouhodobého nehmotného majetku (př. licence, software),

pořízení dlouhodobého drobného hmotného a nehmotného majetku
(př. programové vybavení, nábytek),

výdaje na nákup služeb souvisejících s pořízením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (služby tvořící součást ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a náklady na zaškolení pracovníků),

náklady na nezbytnou publicitu projektu do výše 50 000,- Kč,

daň z přidané hodnoty u neplátců DPH,

DPH, pokud příjemce neuplatňuje nárok na odpočet na vstupu.

Na základě rozpočtu je třeba zajistit i výběrová řízení – dle ceny a obsahu – bližší informace v Metodice zadávání veřejných zakázek, nebo právní oddělení RPA

Časté chyby

slabá či žádná marketingová strategie

podceněná analýza trhu

chybí popis zapojení stakeholderů

investiční záměr

rizika podnikání (časové podcenění, personální, technické nedostatky)

sociální aspekty podnikání (skloubit sociální rozměr s podnikáním)

chybí popis naplňování dalších principů – nejen integrace CS
dobrá žádost, slabý PP

Finanční podpora SP

Bankovní instituce – malá znalost sociálních podniků, obeznámení s pojmy výrobní družstva, chráněné dílny

-Ze strany bankovních institucí je kladen důraz na kvalitu podnikatelského záměru, kvalita managementu, hledisko záruky, řízení rizik a ne to, za jakého sektoru je klient.

- finanční prostředky z úřadů práce a MPSV (např. příspěvek na úhradu části mezd a odvodů u osob zdravotně postižených)

- Česká spořitelna – od 1. srpna do 30. září 2011 přijímala žádosti do programu zaměřující se na sociální podnikatele – zvýhodnění bankovní úvěry (investice a provoz), v současné době vyhodnocuje a v prvním kvartálu 2012 budou známy závěry, zda a jak dojde k další podpoře projektů – tzv. sociálního podnikání z této instituce...

Doporučení na závěr?!

Doporučení - komunikace s veřejnou správou, úřady práce, CSR (nový rozměr), bankovní sektor, spolupráce podnikatele a neziskové organizace na společném podnikatelském záměru

2. Výzvy – granty EU, zakládání platform pro etablování SP, vzdělávání v oblasti SP

3. Překážky – neznalost, malé PR, jednotná platforma reprezentace, zadávání veřejných zakázek, politická podpora, grantové možnosti, spolupráce bankovních institucí

Děkuji za pozornost

Bc. Lenka Šebelová

Institut pro regionální spolupráci o.s.

+ 420 731 603 826

